

ידו ואת רגליו גו' ופרעה הי' מושל בכיפה, וכל העולם באו לשבוע בר מצרים, וכיון שצ"ל נשאת ונתת באמונה, הרי כל עסקיו של יוסף בענייניו אלו היו באמונה כו', ואעפ"כ לא הי' לו מזה שום מניעה בעבודתו, שגם בעת שהיה בחלום הי' בשעת מעשה מרכבה לאלקות. וזהו מה שיוסף הוא למעלה מהשבים, כמ"ש משתחוים לי, לפי שהיה בו מעלה זו שהי' יכול להיות מרכבה לאלקות גם בהיותו שרוד כו'. ולכן כתיבתי ויכר יוסף את אחיו והם לא הכירוהו, עד שחשבו שהוא איש מצרי, לפי שמצד אופן עבודתו לא יכלו להכיר שגם בשעת השררה בענייני העולם הי' יוסף מרכבה לאלקות. וזהו גם מ"ש ואלה תולדות יעקב יוסף, דכל מה שאירע אירע ליוסף, ויהי' עיקר תולדותיו, לפי שיוסף הוא למעלה מכל השבטים.

והוא הי' עיקר תולדותיו, לפי שיוסף הוא למעלה מכל השבטים. והנה השבטים הם כנתי' מרכבתא חתא שבעולמו בי"ט. שצ"ל 150 ומשם יפרד גו', היינו דבעולמו בי"ט יש ענין של פירוד והבדלה בין רע לטוב, ולכן צ"ל פרישה והבדלה מן הרע, ומשו"ז היו רועי צאן כדי שיהיו בהתבודדות והבדלה מענייני העולם. ועצ"ז הוא בהאבות שהו"ז המרכבה לכל אבריהם כולם הי' קדושים ומובדלים מענייני עוה"ז כו' (כמבואר בתניא). אמנם יוסף הי' נשמה יוצאת, ואצילות הוא עולם האחדות, היינו דאף שיש בו כל העניינים שבני"ע, וכדיוק הלשון ומשם יפרד, היינו שהמקור לכל העניינים שבני"ע הוא באצילות, מי"מ, הרי שם הם באופן של אחדות לגמרי, בבחי' היסוד לאלקות, ולכן הי' יכול להיות מרכבה לאלקות גם בהיותו שרוד בענייני העולם, לפי שענייני העולם לא השרידו אותו, שהרי מצד נשמתו, נשמה דאצילות הנה ענייני העולם הם גם אלקות.

והענין בעבודת האדם, הנה ידועה שיש ב' בחינות בעובדי ה', עובדי ה' בנשמתם ועובדי ה' בגופם. דעובדי ה' בגופם - הרי -

- (8) ראה מכילתא עה"פ בשלח יד, ה. זח"ב ו, א. (9) שבת לא, א. (10) וישב לז, ט. (11) מקץ מב, ה. (12) ד"ה ולא זכר שר המשקים את יוסף תרע"ז (סה"מ עזר"ח ס"ע קג), תרפ"ח (סה"מ תרפ"ח ס"ע כג ואילן). (13) וישב שם, א. (14) פרש"י עה"פ, מב"ר פפ"ד, ו. (15) בראשית ב, י. וראה תו"א בראשית ו, ב. וישב כז, ד. ובב"מ. (16) ב"ר פמ"ז, ו. פפ"ב, ו. (17) ק"ק"ג. (18) ד"ה תתגדש תרס"ו (המשך תרס"ו ע' קנד ואילן).

הנחת הת' בלתי מוגה

הנחת הת' בלתי מוגה

ומקנה רב הי' לבני ראובן ולבני גד גו' ויראו את ארץ יעזר גו' והנה המקום מקום מקנה, ויבואו בני גד ובני ראובן ויאמרו גו' יותן את הארץ לעבדך לאחוזתו וגו'. והשיב להם משה ע"ז בדברי תוכחה, ולבסוף אמר לחק"א חתלוצ לפני ה' גו' והיחה הארץ הזאת לכם לאחוזתו וגו'. וצריך להב"י, למה בחרו בני גד ובני ראובן בעבר הירדן דוקא, והרי הי' דה בטוף שנת הארבעים, אחרי ששמעו כו"כ פעמים את מעלת ארץ ישראל, ואעפ"כ בחרו בעבר הירדן. והנה שאמרו, והנה המקום מקום מקנה גו' ולעבדך מקנה, ש"מ היא גופא דורש ביאור מהו הענין שדוקא להם הי' מקנה רב ולפיכך בחרו בעבר הירדן. גם צריך להב"י, מה חלוזי זה בכליל הארץ דוקא, שהתנה עמה (משה) שאם חתלוצ לפני ה' גו' ונכבשה הארץ לפני ה' וגו' אז דוקא והיחה הארץ הזאת (עבר הירדן) לכם לאחוזתו.

אך הענין הוא, והנה מה שחלק מהשבטים נטלו חלקם בארץ ישראל, מעבר הירדן מערבה, וחלקם (בני גד ובני ראובן וכו') נטלו חלקם מעבר הירדן מזרחת, הרי זה חלוזי בהתפשט באופן עבודתם. והענין הוא, והנה ידוע שהפרש בין יוסף לכל השבטים, שהשבטים היו רועי צאן, כמ"ש ורועה צאן בעבדיו. והיינו שבתור להם עבודה כזו שלא תכלול אותם בתורה, ובהרועה הוא בהתבודדות מן העולם מבינו, וגם מתצ"ח עצמם הוא מובדל, כל הצאן רועים ע"י אתר זהוה רק משצ"ח עולם רועי צאן שיוכלו להיות מרכבה לאלקות גם בעת שלפניהם רועי צאן, משא"כ יוסף שהי' שרוד בעסקיו, כמ"ש ויבוא הבייתה לעשות מלאכה, היינו מלאכתו שלרוע וגם מלאכתו של פוטיפר שהי' של השבתים לפרעה מלך מצרים, ואח"כ הי' משנה למלך כמצרים, עד שנאמר בול' ונכדע"ך לא ילימ איש את

- (1) פרשתנו לב, א-ה. (2) שם, כ-כב. (3) רד"ה זה תרס"ו (המשך תרס"ו ע' שח). (4) בהבא להלן ראה אוה"ח פרשתנו ד"ה זה (ע' א' שלט). ד"ה זה תרס"ט (סה"מ תרכ"ט ע' רנה ואילן). סד"ה זה תרס"ו (ע' שש ואילן). וראה גם תו"ח ויהי קב, ב-ג. (5) ויגש מז, ג. (6) וישב לט, יא. וראה ת"א עה"פ. (7) מקץ מא, מד.

הנחת הת' בלתי מוגה

בעובדי ה' בנשמתם, וכמובאר במ"א 26 עה"פז משכני אחו"ר נרואה, דע"י בירדן נה"ב, נרוצה לשון רביסמ, נעשה יחרון גם במרוצת נה"א.

וויש לומר (בדא"פ), שזוהו תוכן ענין העבודה דעתה בזמן הגלות ובימי בין המצרים, דע"י עבודתנו בזמן הגלות וכתו"ל, אשר מפני חטאינו גלינו מארצנו (בעיקר מארץ ישראל הרוחנית, וגם מארץ ישראל הגשמית), הנה עי"ז נעשה הבירור גם בתו"ל, מחוץ לדגת ארץ שרצה לעשות רצון קונה, והוא ע"י הקדמת העבודה דמסי"ג ע"ד כיבוש הארץ הני"ל. ועי"ז זוכים גם לקבלת עבר הייחדן, כמ"ש כ"י ירחי ה' אלקיך את גבולך, ארץ קניזי וקדמוניס, דלקמה דעוהו הוא ארץ עמוון ומוא כו' (שהיא בעבר הייחדן), וגם חלק זה הוא קדוש במקדוש הארץ לגבי כמה דיניס (כמו הלכות ומעשרות וכו'), וכמובאר ענין עמוון ומוא ברורחות וכו' בר"ה אל חצר את מוא לכ"ס אדמו"ר האמצעי. ונה"ר שנזכרה בקרב משל לקיום הייעוד דכ"י ירחיב ה' אלקיך את גבולך כפשוטו, קבלת ארץ קניזי וקדמוני, בביאת משיח צדקנו, בקרב מש.

1

*

(26) לקו"ש ח"ג ע' 268. וראה ספר הערכים-חב"ד ערך אהבה ה' - ההוספה שבה ע"י נה"ב. ושי"נ. (27) שה"ש א, ד.
 (28) ראה לקו"ת ויקרא ב, ד. אור"ח שה"ש ע' נח ואילך.
 (29) ראה יבי כ. (30) ספר צה"פ. ספרי ופרש"י עה"פ שופטים יט, ח. (31) ב"ב נו, א. ירושלמי שבועות פ"ו ה"א. קידושין פ"א ה"ח.

תנחת ה' בלתי מוגה

יב"ח א"ל כ"ח מ"ד - יא. יב
 יב"ח א"ל כ"ח מ"ד - יא. יב
 יב"ח א"ל כ"ח מ"ד - יא. יב

הרי הגוף תופס מקום אצל ומתעסקים עמו, ולפיכך ה"ה מבלבל אותם וצ"ל פרישות מעניני הגוף, דזהו ענין ה'תנודות' נדרים טייג לפרשיותו, כדי שלא יהלבלז בעבודתם. אמנם עובדי ה' בנשמתם למצולע מזה, ולפיכך הגוף אינו מבלבל בעבודתם, ואזרובא מצד נשמתם יכ"לג"ם הם לתעלות גם את הגוף, וכמו חכמה שהוא עוקר את התורה. בפרשיות הוא הפרש בין עובדי אלקים (בגופם) ועובדי ה' (בנשמתם) 20.

ובזה יובן ההפרש בין שאר העובדים לבני גד ובני ראובן וכו', וישאר השבטים יהיה עבודתם בבחי' עובדי ה' בנשמתם, ולפיכך נא לארץ נושבת. היינו התחלשות בנדרים גשמיים, משא"כ בני גד ובני ראובן וכו' שהיו אנשי מקרה, רועי צאן, היו צריכים ארץ מקנה דוקא, משום שעבודתם הייתה באופן כזה שצריכים להיות בהתבודדות מהעולם, וזהו מה שבחרו בעבר הייחדן.

5

ובזה יובן גם מה שהתבטעם עמה משה שיעברו תלוצים כו' ודוקא אז חת"י ארץ עבר הייחדן להם לאחוזת, וצלחיתם שעבודתם הייתה בבחי' עובדי ה' בגופם, ולכן, כדי שיזכרו לברך ולזכור ולהעלות גם את עבר הייחדן, שהיא בכלל שאר הארצות לגבי ארץ ישראל, וכדאיחה במדשו"ק (הובא בהדו"ש 25) דארץ ישראל מקודשת עבר הארצות וארץ כנען מקודשת מעבר הייחדן, והיינו שהגם דעבר הייחדן הוא ג"כ בכלל ארץ ישראל לגבי שאר הארצות, בכ"ז היא כולל שאר הארצות לגבי ארץ ישראל, ארץ שרצה לעשות רצון קונה, הנה בכדי לפעול גם שם ההייחדן, היו צריכים להחליץ תושבים בכיבוש הארץ, שהיו"ע המסי"ג, העבודה שלמעלה ממדוה"ג, ועי"ז דוקא יוכלו לברך את גופם כראוי, שנעשה ארץ עבר הייחדן להם לאחוזת, וצד שע"י עבודתם ניותוסף גם בעבודה שאר השבטים בארץ ישראל, כי ע"י העבודה דעובדי ה' בגופם בכיבוד הגוף, שהוא משכא דחיו"א, נעשה יחרון גם ה' בגופם

4

(19) אבות פ"ג מי"ג. וראה לקו"ש ח"ח ע' 191 הע' 32.
 (20) כתובות עד, ב. (21) ראה סד"ה זה חרס"ו (ע' שסו ואילך).
 (22) במדב"ר פ"ד, ח. (23) אורה"ח פרשתנו ס"ע א"ש. ד"ה זה תרכ"ט (ע' רנט), חרס"ו (ע' שסו). (24) ב"ב פ"ה, ח.
 (25) תניא פליא (מ, ריש ע"ב), בשם הזהר

תנחת ה' בלתי מוגה

יב"ח א"ל כ"ח מ"ד - יא. יב
 יב"ח א"ל כ"ח מ"ד - יא. יב
 יב"ח א"ל כ"ח מ"ד - יא. יב